

WAT ZIJN DE KOPPELKANSSEN?

STELLING 'S-HERTOGENBOSCH-HEUSDEN

Water leidend laten zijn in gebied.

Lintbebouwing is karakteristiek voor de verstedelijkingsstructuur in/aan de Naad van Brabant.

Overlaten als typisch verschijnsel voor de regio Heusden: gebruik het als waterberging, wat ook een positief effect zou hebben op de biodiversiteit.

Het klein maken van de waterlinie: maak bewoners ervan bewust dat elementen in hun directe woonomgeving een historisch rijke achtergrond hebben. Denk aan animaties of spotjes over waterbeheer, waterberging en mogelijke dijkdoorbraken.

Terugkerende termen:
- Hoogteverschillen
- Biodiversiteit

Kijk, net als Menno van Coehoorn, naar het grotere verband. Betrek de beekdalbewoners (van de Dommel) bij de Zuiderwaterlinie.

Niet maaien van vestingwallen om biodiversiteit te bevorderen

KOPPELKANSSEN

De bies als metafoer voor het samenleven met het water en het landschap. Is het vanuit economisch of toeristisch aspect interessant om de biezenteelt te hervatten?

Durf erfgoed nieuwe, toekomstgerichte invulling te geven, zoals 'de kasteelwoningen van Haverlei'. Of 'tiny houses' waarin landbouwtransitie, biodiversiteit en woningbouwopgave een combi vormen.

Binnen de linie was vroeger oog voor de overkoepelende verbanden. Dat vergde veel vernuft en lef. Vandaag de dag hebben we die kwaliteiten weer nodig.

'Terugbrengen zichtbaarheid verbinding tussen de stellingen 's-Hertogenbosch-Heusden en Grave-Ravenstein.'

(De Beerse Overlaat - de Baardwijkse Overlaat)

'Zuiderwaterlinie als synthese van natuurlijke elementen.'

(hoogteverschillen, natuurlijke waterwegen en menselijk vernuft)

'Bouw meer langs de hoogtelijnen, zoals de zandruggen van de Naad van Brabant.'

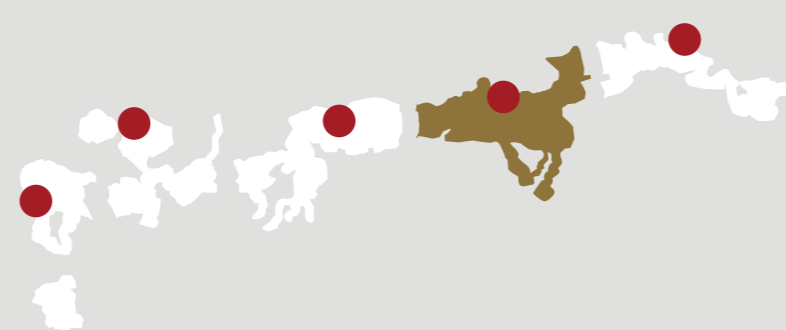
LEGENDA

- hoofdwegen
- bebouwing
- erfgoed
- sluizen stuwen
- waterkerende dijk
- verdwenen dijk
- relict dijk
- waterberging
- water met winning functie
- water
- inundatie vlakken
- natura 2000
- natuur netwerk nederland
- bos
- groen

ATELIER MENNO'S REIS

VERBONDEN DOOR WATER

De Zuiderwaterlinie is een unieke ketting van historische vestingsteden en hun ommeland, verbonden door het typisch Nederlandse verhaal van verdedigen met water. Om vijandelijke troepen uit onder andere Spanje en Frankrijk tegen te houden, zette men het land rondom vestingsteden onder water. 'Inundatie' wordt dat genoemd. Fries strateeg en vestingbouwer Menno van Coehoorn (1641 - 1704) begreep dit als geen ander en ging 325 jaar geleden, in opdracht van de Staten-Generaal, op inspectiereis. Daarmee legde hij de basis voor wat we nu kennen als de Zuiderwaterlinie. Met zijn innovatieve geest en strategische kennis was hij de juiste persoon op de juiste plek. Hij bestudeerde de natuurlijke hoogtes en laagtes van het landschap en verbond op basis daarvan de bestaande verdedigingswerken met inundatiegebieden (gebieden die gecontroleerd onder water gezet konden worden) en enkele extra vestingwerken. Geïnspireerd door het werk van Menno van Coehoorn trad de Zuiderwaterlinie in zijn voetsporen en herbeleefde zijn inspectiereis.

water

natuur

erfgoed

Tijdens diverse activiteiten en evenementen kwamen verleden, heden én toekomst samen. Het erfgoed van de Zuiderwaterlinie vormt een inspiratiebron en versneller voor de huidige maatschappelijke opgaven. Denk aan klimaatverandering, water- en natuurbeheer en woningbouw. Daarom gingen bewoners, ambtenaren en experts tijdens de zogenaamde 'ateliers' in gesprek over de toekomst van het linielandschap. Deze 'Menno's van nu' deelden, onder begeleiding van Studio 1:1, hun kennis en ideeën vanuit de thema's water, natuur en erfgoed. Welke opgaven staan de Zuiderwaterlinie te wachten? En hoe kan de Zuiderwaterlinie vanuit haar kennis en historische verhaal die inspiratiebron en aanjager zijn voor de toekomst? Elk atelier leidde tot unieke, verfrissende inzichten. Die uitkomsten en koppelkansen zijn in deze kaart samengevat. Door hier samen aan te werken kunnen we komen tot de oplossingen die we zo hard nodig hebben.